Helsetilsynet TILSYN MED BARNEVERN, SOSIAL- OG HELSETJENESTENE

Helsedirektoratet

Postboks 220 Skøyen
0213 OSLO

DERES REF: / YOUR REF:	VÅR REF: / OUR REF:	DATO: / DATE:
	2023/1909-3, 2A MAR	19. oktober 2023

Høring - Psykoselidelser - legemiddelkapitlet

Statens helsetilsyn viser til høringsbrev datert 26. juni 2023 med svarfrist 23. oktober 2023.

Helsetilsynet har fulgt debatten knyttet til uenighet i fagfeltet og blant brukere om kunnskapsgrunnlaget for vedlikeholdsbehandling med antipsykotika samt effekt av antipsykotika ved første psykoseepisode. Vi ser positivt på at Helsedirektoratet har gjennomført en revisjon av legemiddelkapitlet, og utkastet gir et helhetlig godt inntrykk og som vi vil kommentere ut fra et tilsynsperspektiv.

Vi vil først nevne at de fire anbefalingene er etter vår vurdering tydelige og henger godt sammen med kunnskapsgrunnlaget slik det er presentert. Kunnskapsgrunnlaget er fremlagt med de svakheter som faktisk eksisterer på dette området og det inngir tillit. I tillegg bidrar aktive lenker til effektive søk etter relevant informasjon/kunnskap, og fremstår som nyttig og et pedagogisk godt grep for blant annet leger og annet helsepersonell. Også for beslutningstakere i spesialisthelsetjenesten og pasient/bruker og pårørende kan dette være nyttig.

Retningslinjen består av anbefalinger som tydelig er merket sterke eller svake, og hvordan disse begrepene skal forstås. Slike graderinger er hjelpsomme i et tilsynsperspektiv.

Statens helsetilsyn har ikke ofte behandlet tilsynssaker om klager/svikt i behandling med antipsykotika ved psykoselidelser. Gjennom ordningen med varsler om alvorlige hendelser jf. spesialisthelsetjenesteloven § 3-3a har vi likevel mottatt flere saker de siste fem årene hvor vi har merket oss sannsynlig svikt i bruk av antipsykotisk behandling ved psykoselidelser. Slik svikt har vært knyttet til mangelfull oppfølging av etterlevelse, mangelfull oppfølging med hensyn til tidlig oppdagelse av bivirkninger og potensielt svært alvorlige bivirkninger som malignt nevroleptikasyndrom. Vi har også merket oss svikt knyttet til mangelfull kunnskap og oppfølging av alvoret ved reboundpsykose etter akutt seponering av klozapin. I

Statens helsetilsyn
Norwegian Board of Health Supervision
–
Org. nr.: 974 761 394

Postadresse / Postal address:
Pb. 231 Skøyen,
0213 Oslo, Norway
Besøksadresse / Street address:
Møllergata 24

Fakturaadresse / Invoice address:
Statens helsetilsyn
Fakturamottak DFØ
Pb. 4746, 7468 Trondheim
EHF-format - adresse 974761394

T: (+47) 21 52 99 00
E: postmottak@helsetilsynet.no
W: helsetilsynet.no

flere saker har det videre vært bruk av flere antipsykotika i kombinasjon på et svakt beslutningsgrunnlag.

Spesialister i psykiatri, men også fastleger, har en sentral funksjon ved forskrivning av antipsykotiske legemidler for psykoselidelser. Vi vurderer det som klokt og riktig at Helsedirektoratet gjennomgående legger vekt på at slik behandling skal individuelt tilpasses den enkelte pasienten og at legemiddel velges etter dialog med pasienten og vurdering av mulig nytte, ulemper og eventuelle tidligere erfaringer.

I et tilsynsperspektiv er det legens faglige vurderinger, handlinger og evne til å ivareta pasientens rett til medvirkning som vil være vurderingstema med hensyn til om pasienten har fått en faglig forsvarlig og omsorgsfull helsehjelp ved legemiddelbehandlingen. En leges involvering er nødvendig ved igangsetting, evaluering og oppfølging av legemiddelbehandlingen og er den yrkesgruppen som har kompetanse og myndighet på dette området. Vi støtter Helsedirektoratet i å anbefale at pasienten skal tilbys en oppfølgingsplan for regelmessig evaluering og oppfølging av behandling med antipsykotika. Dette gjelder også ved behandling med benzodiazepiner.

Med hilsen

Heidi Merete Rudi
konst. direktør

Marianne Steen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift

Saksbehandler: Marianne Steen, tlf. 21 52 98 57